

การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม

The use of Thai language in communication between teachers and
students through the LINE application Faculty of Industrial

Technology Nakhon Phanom University

อุไรวรรณ คำพิลา^{1*} ทัพพ์ธีรดา นาคเสน²

Uraiwan Khampila^{1*} Thunteerada Naksen²

^{1,2}สาขาวิชาพื้นฐานประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม

Department of Applied Basics, Faculty of Industrial Technology, Nakhon Phanom University

Uraiwan73884@gmail.com

Received 19 พฤษภาคม 2565, Revised 23 มิถุนายน 2565, Accepted 24 มิถุนายน 2565

Abstract

Research on the use of language in conversations of speakers of different ages via social media Faculty of Industrial Technology Nakhon Phanom University. The objective is to study the communication pattern factors that contribute to the peculiarities of The Thai language. In conversations of speakers of different ages through social media, and to study the characteristics of language in the conversations of speakers of different ages through social media. It collects the language used in conversations from social media, including the Line app. During online teaching between teachers and students of the Faculty of Industrial Technology Nakhon Phanom University includes 10 professors between the ages of 30 and 40 and 5 students aged 15-20 each, and analyzed them according to social linguistic guidelines. This results in the language characteristics of the conversation. as follows 1) Having a small display area causes each messaging to be worded. A short but short but short phrase, which is to achieve continuous communication with 2) having a very small keyboard causes a lot of typos and spell variations. Make the language used in the conversation appear emoticons and stickers using both instead of text and to assemble the text in a certain way. The nature of language is used in conversations of speakers of different ages through the media. Social media is divided into six characteristics:

1) spelling variation, 2) use of reconstruction words, 3) special typing, 4) use of non-abbreviations that are commonly used, 5) creating words instead of sounds, and 6) dialect words, but the use of language can also be expressed in conversation contexts.

Keywords: Language of conversation, Speakers of different ages, Social Media

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ และเพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ โดยรวบรวมภาษาที่ใช้ในการสื่อสารผ่าน แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และ นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ตามแนวทางภาษาศาสตร์สังคม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้เกิดลักษณะภาษาในการสนทนา ดังนี้ 1) การมีพื้นที่การแสดงผลขนาดเล็กทำให้เกิดการส่งข้อความแต่ละครั้งเป็นคำ วลีหรือประโยคสั้น ๆ แต่ส่งถี่ ๆ ซึ่งเป็นไปเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ต่อเนื่องด้วย 2) การมีแป้นพิมพ์ขนาดเล็กทำให้เกิดการพิมพ์ผิดเป็นจำนวนมาก และเกิดการแปรด้านสะกดคำ 3) โปรแกรมสนทนามีไอโมจิคอนและสติ๊กเกอร์ ทำให้ภาษาที่ใช้ในการสนทนาปรากฏไอโมจิคอนและสติ๊กเกอร์โดยใช้ทั้งแทนข้อความ และประกอบข้อความเป็นอวัจนภาษาลักษณะหนึ่ง ส่วนลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้น แบ่งออกได้ 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) การแปรด้านการสะกดคำ 2) การใช้คำสร้างใหม่ 3) การพิมพ์แบบพิเศษ 4) การใช้คำย่อที่ไม่ใช่คำย่อที่ใช้กันโดยทั่วไป 5) การสร้างคำแทนเสียง และ 6) คำภาษาถิ่น แต่การใช้ภาษายังสื่อความหมายได้จากบริบทการสนทนา

คำสำคัญ: ภาษาไทยในการสื่อสาร, อาจารย์กับนักศึกษา, แอปพลิเคชันไลน์

1. บทนำ

ภาษาเป็นวัฒนธรรม เนื่องจากมีลักษณะเช่นเดียวกับวัฒนธรรม คือ มีความเป็นระบบเป็นสิ่งที่มนุษย์ถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ไม่ได้มาโดยสัญชาตญาณ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นสิ่งที่ยอมรับโดยสมาชิกของสังคม และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นสมบัติของมนุษย์เท่านั้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556: 1) ภาษามีหน้าที่ในการสื่อสารแต่ละสังคมได้ใช้ภาษาในการสื่อสารภายในสังคมของตนเอง เช่น ภาษาในวงการแพทย์ ภาษาราชการ ภาษาวัยรุ่น เป็นต้น ในสังคมออนไลน์ก็เช่นเดียวกัน ภาษาไทยได้ถูกปรับและมีการ

สร้างสรรค์รูปแบบบางประการขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้ในการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็นการสนทนาผ่านหน้าจอด้วยการพิมพ์ และการไม่เห็นหน้าตา ทำทาง บุคลิก และไม่ได้ยินเสียงของคู่สนทนาอีกด้วย

การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์ในยุคดิจิทัล เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เทคโนโลยีในปัจจุบันและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์คอนเทนต์ (Content) ทำให้เราสามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลาเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันในการเรียนรู้วิถีใหม่ (New Normal) เป้าหมายของการศึกษาอาจยังคงเดิมแต่ผู้เรียนสามารถใช้วิธีที่แตกต่างในการไปถึงจุดหมายได้ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในปัจจุบันส่งผลต่อการเลื่อนเปิดสถานศึกษา และเกิดการแพร่หลายของแนวทางจัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ครูผู้สอนในฐานะผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนต้องเตรียมทักษะเพื่อรับมือกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใหม่อย่างทันท่วงที (เจริญ ภูวจิตร, 2564: 1-2)

ปัจจุบันสื่อประเภทหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ วัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ต้องการความเป็นอิสระชอบทดลอง จึงเกิดเป็นค่านิยมที่มีต่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ว่ายังเป็นสื่อที่แสดงออกถึงความทันสมัย และยังเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางกันทั่วโลก (สิริชัย วงษ์สาธิตศาสตร์, 2549: 89) รูปแบบต่าง ๆ ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พบเห็นและได้รับความนิยม เช่น บริการต่าง ๆ บนโทรศัพท์มือถือ หรือระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีรูปแบบของการรวมกลุ่มกันผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่าสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารใหม่ที่เกิดขึ้นเพื่อแบ่งปันข้อมูลข่าวสารรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยปัจจุบันมีการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการใช้งานที่สะดวกขึ้นจากรูปแบบของเว็บไซต์สู่แอปพลิเคชัน (Application) ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์ที่สร้างขึ้นมาสืบสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งแอปพลิเคชันที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากสำหรับการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบัน คือ แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์, 2553: 99)

ไลน์ (LINE) เป็นแอปพลิเคชันสำหรับการสื่อสารที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ภาษาที่ใช้สื่อความหมายในไลน์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ วัจนภาษาและอวัจนภาษา วัจนภาษา ได้แก่ ภาษาพูดในลักษณะ Free Voice Call ด้วยความพิเศษของวิธีการพิมพ์ทำให้ได้รับรู้อารมณ์ขณะสนทนาได้เป็นอย่างดีเหมาะสำหรับวัยรุ่นหรือคนสมัยใหม่ที่จดจ่อกับการสนทนา และภาษาเขียนที่ผู้ใช้พิมพ์ตัวอักษรและส่งเป็นข้อความโดยใช้คำหรือสำนวนที่เข้าใจระหว่างคู่สนทนา ซึ่งนิยมกันในหมู่วัยรุ่น การตัดคำ ย่อคำ หรือรวบคำ สร้างคำ แสดงอารมณ์ และสะกดคำให้แตกต่างจากรูปศัพท์เดิม พิมพ์พยัญชนะหรือสระตัวสุดท้ายของคำซ้ำหลายครั้ง สร้างคำศัพท์ที่ไม่มี ความหมาย ภาษาเขียนเหล่านี้มีทั้งที่ถูกต้องและที่ผิดเพี้ยนไป ส่วนอวัจนภาษาเป็นการสื่อความหมายโดยใช้ไอโมจิหรืออีโมจิคอน สติกเกอร์ โดยให้คู่สนทนาเข้าใจความหมายจากภาพ เป็นถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อความหมาย ด้วยการพิมพ์ตัวอักษรเนื่องจากการ

ติดต่อสื่อสารในไลน์ต้องการความสะดวกรวดเร็วในการพิมพ์โต้ตอบ ผู้ใช้จึงพิมพ์ง่าย ๆ สะกดผิดบ้าง และอาจใช้คำไม่ถูกต้องตามรูปศัพท์คำย่อ ข้อความสั้น ๆ ภาษาเฉพาะกลุ่ม และคำใหม่หรือประโยคใหม่ที่เป็นลักษณะภาษาพูดหรือภาษาสนทนา (Chat)

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ต้องมีการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การใช้ภาษาสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ภาษาที่ใช้จึงต้องมีความกระชับเพื่อความรวดเร็วและสามารถสื่อสารเข้าใจเฉพาะกลุ่ม เพราะฉะนั้นจึงส่งผลโดยตรงต่อการใช้ภาษาในการสื่อสารแอปพลิเคชันไลน์ ซึ่งการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์มีการใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปจากภาษาเดิม เพราะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้เข้ามาทำให้มีความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันรวมทั้งการสื่อสาร จึงทำให้การใช้ภาษาไทยที่ผิดจากคำเดิม เขียนคำผิดเพี้ยน ออกเสียงเพี้ยน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการใช้ภาษาที่หลากหลายอย่างเด่นชัด ซึ่งในการติดต่อสื่อสารกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อผู้พูดมีอายุที่ต่างกัน การใช้ภาษาย่อมแตกต่างกันออกไป รวมถึงในภาพรวมของการสื่อสารผ่านการใช้ภาษาและสติกเกอร์ไลน์ที่ไม่ได้มีเพียงตัวภาษาแต่มีการใช้รูปภาพเป็นองค์ประกอบ ซึ่งการศึกษาการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และนักภาษาศาสตร์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาในสื่อสังคมออนไลน์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามบริบททางสังคม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์

2.2 เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์

3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้ภาษาสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมจากการใช้แอปพลิเคชันไลน์ในการสนทนาระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน ที่ใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ระยะเวลา 4 เดือน ระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 การเก็บข้อมูลทั้งที่เป็นการสนทนาแบบกลุ่ม แล้วนำข้อมูลการใช้ภาษาที่ได้มาวิเคราะห์ตามแนวทางภาษาศาสตร์สังคม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้ภาษาสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

ผู้วิจัยได้รวบรวมจากการใช้แอปพลิเคชันไลน์ในการสนทนาระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การเก็บข้อมูล

1.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้ภาษาสนทนา การแปรตามภาษาและอายุ และสื่อสังคมออนไลน์

1.1.2 รวบรวมการใช้ภาษาในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การสัมภาษณ์ จากนั้นจดบันทึกและขอข้อมูลเกี่ยวกับการสนทนา ทั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลการใช้ภาษาในการสนทนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง แต่จะถูกกำหนดตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุของกลุ่มสนทนา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเบื้องต้นกับอาจารย์และนักศึกษาภายในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 5 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 3 ห้อง ห้องละ 20 คน

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 5 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 3 ห้อง ห้องละ 20 คน

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้ภาษาสนทนา การแปรตามภาษาและอายุ และสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาษาศาสตร์สังคม

หลักการศึกษาด้านแนวทางภาษาศาสตร์สังคม มี 6 ประการ ได้แก่ ภาษาเป็นสมบัติของสังคม ภาษามีความหลากหลาย ภาษามีการแปร ภาษาเป็นสิ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ภาษาอยู่ใต้อิทธิพลของสังคมและการเปลี่ยนแปลงตามสถานะของสังคม (อมรา ประสทธิรัฐสินธุ์, 2544: 25) อธิบายได้ดังนี้

1.1 ภาษาเป็นสมบัติของสังคม

1.2 ภาษามีความหลากหลาย

1.3 ภาษามีการแปร

1.4 ภาษาเป็นสิ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.5 ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร

1.6 ภาษาอยู่ใต้อิทธิพลของสังคมและการเปลี่ยนแปลงตามสถานะของสังคม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการแปรภาษากับอายุ

อมรา ประสทธิรัฐสินธุ์ (2556: 26-27) ได้กล่าวถึง ปัจจัยทางสังคมด้านอายุต่อการใช้ภาษาว่า อาจเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริงของคนในแต่ละสังคม โดยอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ภาษาของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่มีความแตกต่างจากภาษาวัยรุ่น ในทำนองเดียวกันภาษาวัยรุ่นก็ย่อมมีความแตกต่างจากภาษาเด็กเช่นกัน จะเห็นได้ว่าอายุเป็นปัจจัยที่ทำให้ภาษามีการเปลี่ยนแปลง และวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการแปรและเปลี่ยนแปลงของภาษาอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่น่าสนใจว่าวัยรุ่นมีลักษณะการใช้ภาษาอย่างไร เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบความแปลกใหม่ ช่างคิด ช่างจินตนาการ ต้องการสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการความแตกต่างจากคนอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการใช้ภาษาด้วย เนื่องด้วยวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีการใช้แอปพลิเคชันไลน์กันอย่างกว้างขวาง

3. สื่อสังคมออนไลน์

คำว่า e-Learning เริ่มแพร่หลายจากการที่บริษัท Cisco ได้เริ่มแนะนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ e-Learning เพื่อใช้ในการฝึกอบรมโปรแกรมการอบรมพนักงานของบริษัท e-Learning มาจากคำว่า Electronic learning หรือ Online learning เป็นการทำงานในลักษณะ Technology-based learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตเสมือนการเรียนในห้องเรียนแต่เป็นการส่งเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงอินเทอร์เน็ต จึงเป็นการผสมผสานการเรียนรู้และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน มีการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งการติดต่อหรือการปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนนี้เป็นหัวใจของ e-Learning (เจริญ ภูวิจิตร, 2564: 2)

ไลน์ หมายถึง แอปพลิเคชันสำหรับการสนทนาบนอุปกรณ์การสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เช่น สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ และแท็บเล็ต (Tablet) ผู้ใช้สามารถสื่อสารด้วยการพิมพ์ข้อความจากอุปกรณ์การสื่อสารเครื่องหนึ่ง ไปสู่อีกเครื่องหนึ่ง ไลน์ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถหลากหลายเพื่อรองรับการใช้งานของผู้ใช้หลาย ๆ ด้าน จุดเด่นที่ทำให้ไลน์แตกต่างกับแอปพลิเคชันสำหรับการสนทนาแบบอื่น ๆ คือ รูปแบบของ “สติ๊กเกอร์” (Sticker)

ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกของผู้ใช้ที่หลากหลาย เช่น สติกเกอร์แสดงความรู้สึกขั้นพื้นฐาน สติกเกอร์ตามเทศกาล และวันสำคัญ สติกเกอร์ของตราสินค้าต่าง ๆ และสติกเกอร์การ์ตูนที่มีชื่อเสียง เป็นต้น (ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์, 2556: 43)

นอกจากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังพบงานทางวิชาการที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษา การแปรด้านภาษากับอายุ และสื่อสังคมออนไลน์ในมิติต่าง ๆ ขอยกมาเป็นตัวอย่างมาแสดงให้เห็นดังนี้

สุจิตรา ประชามัง (2558: 80) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การใช้ภาษาแชทในการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาษาแชทในการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาแชทในการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์มีการใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปจากภาษาเดิม เพราะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้เข้ามาครอบงำทำให้มีความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันรวมทั้งการสื่อสาร จึงทำให้คนทุกวันนี้ใช้ภาษาไทยที่ผิดจากคำเดิม เขียนคำผิดเพี้ยน ออกเสียงเพี้ยน และที่สำคัญนำภาษาพูดมาปะปนกับภาษาทางการ

มนธิชา ก้องวุฒิเวช (2562: 71) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การใช้ภาษาในสติกเกอร์ไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในสติกเกอร์ไลน์และศึกษาลักษณะการใช้งานผ่านรูปแบบของสติกเกอร์ไลน์ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏถ้อยคำภาษาไทยหรือปรากฏทั้งรูปภาพและถ้อยคำภาษาไทยในสติกเกอร์ไลน์ 3 ประเภท ได้แก่ สติกเกอร์ไลน์ที่ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า สติกเกอร์ไลน์แบบเป็นทางการ (Official) 10 อันดับและสติกเกอร์ไลน์แบบสร้างสรรค์ (Creator) 10 อันดับ รวมทั้งหมด 718 ตัว ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบลักษณะที่น่าสนใจในการศึกษาสติกเกอร์ไลน์ 2 ประการ คือ ลักษณะ การใช้ภาษาและลักษณะการใช้งาน โดยการใช้ภาษาสามารถจำแนกได้ 17 รูปแบบเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การใช้เครื่องหมาย การเปลี่ยนแปลงรูปเขียน การใช้ภาษาพูด การแสดงความรู้สึก การใช้อักษรย่อ การใช้คำตามกระแสสังคม การสร้างคำแทนเสียง คำซ้ำ คำสแลงและคำสำนวนใหม่ การพิมพ์ซ้ำ การตัดคำ การใช้คำสัมผัส การใช้รูปคำภาษาต่างประเทศ คำซ้อน คำภาษาถิ่น การใช้คำพ้อง และการใช้อักษรย่อ การใช้ภาษาลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์นี้จะมีความสอดคล้องกับการใช้งานเพื่อทำให้สติกเกอร์ไลน์กลายเป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบัน โดยการใช้งานสามารถจำแนกได้ 22 รูปแบบ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การแสดงอารมณ์ความรู้สึก การบอกเล่า คำถาม การตอบรับ คำชมเชย การแฝงความนัย การขอร้องและเชิญชวน การเยาะเย้ยเสียดสี การกระทำ คำสั่ง การว่ากล่าวตักเตือน การทักทาย การปฏิเสธ การอวยพร การแนะนำ การกล่าวลา การให้กำลังใจ วาระพิเศษ การก่อกวน การอุทาน การปลอบใจ และคำเรียกขาน

ศิวาพร พิรอด (2562: 147) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยจากการใช้เฟซบุ๊ก ศึกษาการใช้ภาษาไทยในเฟซบุ๊กในปี พ.ศ. 2562 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีชั้นปีที่ 1-5 ที่มีอายุอยู่ในช่วง 18-22 ปี ซึ่งถือเป็นตัวแทนของวัยรุ่น วัยที่ชอบความแปลกใหม่ ต้องการความแตกต่าง และมีความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาของวัยรุ่นในเฟซบุ๊กมีลักษณะที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน เช่น การใช้คำสแลง การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน การสะกดคำผิด การใช้คำผิดหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งคนส่วนใหญ่อาจมองว่าการใช้ภาษาลักษณะนี้เป็นสาเหตุให้ภาษาไทยวิบัติ แต่หากมองในแง่ธรรมชาติของภาษาแล้ว ภาษาทุกภาษาย่อมมีการ

เปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม สิ่งที่คนไทยควรให้ความสำคัญมากกว่า คือ การใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคล กาลเทศะ โอกาส และสถานการณ์

6. ผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง การใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกัน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประเด็นปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และเพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งได้รวบรวมคำศัพท์ที่มีการสนทนาระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 5 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 3 ห้อง ห้องละ 20 คน

1. ปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกัน

รูปแบบการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกัน มีดังนี้

1.1 การมีพื้นที่ในการแสดงผลขนาดเล็ก

1) ผู้อ่านข้อความต้องเลื่อนหน้าจอดูข้อความ ทำให้ส่งผลให้มีการส่งข้อความแต่ละครั้งเป็นประโยคหรือวลีสั้น ๆ และมีการส่งถี่ ๆ และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือผู้ส่งสารต้องการให้เกิดความต่อเนื่องในการสนทนา เนื่องจากเมื่อส่งข้อความไปแล้วและมีผู้อ่านข้อความแล้ว โปรแกรมจะแสดงคำว่าอ่าน ซึ่งหมายถึง ผู้รับสารอ่านข้อความแล้วนั่นเอง ดังนั้น ผู้ส่งสารจะส่งข้อความทีละส่วนจนกว่าจะครบเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร ข้อความแต่ละข้อความที่ถูกส่งไปจึงจะเป็นคำ วลีหรือประโยคสั้น ๆ แต่ถูกส่งถี่ ๆ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่มีขนาดยาวกว่าและมีพื้นที่ในการเขียนข้อความมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะไม่ค่อยมีการพิมพ์ข้อความใด ๆ แต่จะเป็นการอ่านมากกว่า

อย่างไรก็ตาม ก็ยังพบการส่งข้อความขนาดยาวมากใน 1 ครั้ง แต่มักจะเป็นการแชร์ข้อคิด เรื่องเล่ากระตุ้นความคิด หรือข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่ง copy มาจากที่อื่นมากกว่าจะเขียนเพื่อการสนทนาตามปกติ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่มีขนาดยาวกว่าและมีพื้นที่ในการเขียนข้อความมากกว่า มีการแชร์ข้อความที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะไม่ค่อยมีการพิมพ์ข้อความใด ๆ แต่จะเป็นการอ่านมากกว่า

1.2 การมีแป้นพิมพ์ที่มีขนาดเล็กมาก

1) ทำให้เกิดการพิมพ์ผิดบ่อยครั้ง และอีกกรณีหนึ่งเป็นเพราะว่าในโปรแกรมสนทนาจะมีฟังก์ชัน แนะนำคำอัตโนมัติซึ่งบางครั้งไม่ใช่คำที่ต้องการแต่ผู้ส่งข้อความไม่ทันสังเกต แล้วกดส่งข้อความไปแล้ว ดังนั้น คำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง ใช้คำผิดทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป แต่สำหรับผู้รับสารในบางครั้งเมื่อ

พิจารณาบริบทที่อาจเข้าใจได้ผู้ส่งสารก็จะเพิกเฉย ไม่พิมพ์ใหม่เพื่อแก้ข้อความให้ถูกต้อง แต่หากผู้ส่งสารเห็นว่าทำให้การสื่อสารผิดพลาดหรือทำให้ผู้รับสารไม่เข้าใจก็มักจะพิมพ์ข้อความนั้นใหม่

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง ใช้คำผิดทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป

2) ทำให้เกิดการสะกดคำที่แปรไปจากภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเพื่อความรวดเร็วในการสื่อสารอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีแป้นพิมพ์ขนาดเล็ก ซึ่งต้องเล็งในการแตะที่แป้นให้ถูกต้องในการพิมพ์แต่ละครั้ง ผู้ส่งสารจึงไม่ต้องการที่จะใช้เวลาในการพิมพ์นาน จึงเกิดการสะกดคำที่แปรไปจากภาษาไทยมาตรฐาน เช่น การลดตัวสะกดบางตัว การสะกดที่หลีกเลี่ยงการใช้ปุ่ม shift

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้อง ภาษาที่ใช้เป็นมาตรฐานมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้องมีการตัดคำให้สั้นลงเพื่อความสะดวกในการสื่อสาร

1.3 โปรแกรมสนทนาที่มีอีโมจิคอนและสติ๊กเกอร์

1) ทำให้การใช้ภาษาในการสนทนา ปรากฏสัญรูป เช่น ^^ :(T^T น้อยมาก แต่จะพบการสนทนาที่มีสติ๊กเกอร์และอีโมจิคอนที่แสดงสีหน้าอารมณ์ท่าทางที่หลากหลาย

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะไม่มีการส่งสติ๊กเกอร์ในการสนทนา อาจจะมีบ้างตามสถานการณ์และเรื่องที่พูด ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะแสดงการใช้สติ๊กเกอร์ เพื่อแสดงสีหน้า ท่าทางอารมณ์

2. ลักษณะการใช้ภาษาสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันในสื่อสังคมออนไลน์

การศึกษาการใช้ภาษาสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันในสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ แอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) ผู้วิจัยได้รวบรวมจากการสัมภาษณ์ และสอบถาม เป็นการจับภาพหน้าจอ (capture) ที่เป็นการสนทนาแบบกลุ่มจากผู้บอกภาษา ได้แก่ นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี และอาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี การศึกษาวิเคราะห์ภาษา จะแบ่งออกเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่

2.1 การแปร (Variation) ด้านการสะกดคำ

การแปรด้านการสะกดคำ แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

2.1.1 การสะกดคำเพื่อให้พิมพ์ง่ายและเร็ว มีการปรับตัวสะกดบางตัวให้ง่ายต่อการพิมพ์ คือ ไม่ต้องกด shift หรือ ลดจำนวนครั้งที่ต้องพิมพ์ ตัวอักษรลง การสะกดคำให้แตกต่างจากรูปศัพท์เดิม โดยอาจเปลี่ยนการสะกดทั้งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เพื่อให้สั้น สะกดง่าย พิมพ์ได้ตอบหรือสนทนาได้รวดเร็วขึ้น

ตัวอย่างเช่น

อยู่	เปลี่ยนเป็น	ยุ
โอเค	เปลี่ยนเป็น	เค
คนนี้	เปลี่ยนเป็น	คนนิ

สวัสดี เปลี่ยนเป็น หัวดีดี, ดีจ้า, ดีคับ, หัวดีดีคับ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการตัดเสียงและกร่อนเสียง

2.2 การใช้คำสร้างใหม่

การใช้คำสร้างใหม่ แบ่งออกเป็น 1 หัวข้อ ได้แก่

2.2.1 ภาษาที่มีการสร้างรูปการณเขียนใหม่ คำแสดงเสียงหัวเราะ แสดงกิริยาอาการเพื่อแสดงอารมณ์ต่าง ๆ

ตัวอย่างเช่น

ครับ	เปลี่ยนเป็น	คับบบบ
โอเคคะ	เปลี่ยนเป็น	โอเค้าาาา
รับทราบ	เปลี่ยนเป็น	รับแซบ
โอเค	เปลี่ยนเป็น	อะเคร
เสียงหัวเราะฮาฮาฮาฮา	เปลี่ยนเป็น	5555

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการสร้างรูปการณเขียนใหม่ การใช้คำสร้างใหม่

2.3 การพิมพ์แบบพิเศษ

การใช้ภาษาในการสนทนาในสื่อสังคมออนไลน์ ภาษาที่มีการสร้างรูปการณเขียนใหม่ผู้วิจัยพบเพียงการพิมพ์ซ้ำตัวอักษรตัวสุดท้าย แต่การพิมพ์เว้นระหว่างตัวอักษร การเพิ่มตัวสะกด พยัญชนะท้ายหรือสระให้มีความยาวเหมือนการลากเสียงในภาษาพูด การซ้ำตัวสะกด หรือเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึก เน้นน้ำหนักของเสียง หรือเน้นความหมายของข้อความ

ตัวอย่างเช่น

ครับบบบบ
จ้าาาาา
ค้ำาาา

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการพิมพ์ซ้ำตัวอักษรตัวสุดท้าย แต่การพิมพ์เว้นระหว่างตัวอักษร การเพิ่มตัวสะกดพยัญชนะท้ายหรือสระให้มีความยาวเหมือนการลาก เสียงในภาษาพูด

2.4 การใช้ย่อ

การใช้ภาษาในการสนทนาในสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยพบการใช้คำย่อ ซึ่งไม่ใช่คำย่อที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบท ผู้ส่งสารใช้คำย่อเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิมพ์

ตัวอย่างเช่น

อ หมายถึง อาจารย์

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าการใช้คำย่อ ซึ่งไม่ใช่คำย่อที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบทผู้ส่งสารใช้คำย่อเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิมพ์

2.5 การสร้างคำแทนเสียง

การเปล่งคำหรือวลีที่อาจมีหรือไม่มีความหมายออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้งานในขณะนั้นให้คู่สนทนาได้รับทราบ

ตัวอย่างเช่น

หะ เปลี่ยนเป็น หะ ว. เสียงเปล่งเพื่อให้ลงมือพร้อมกัน

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าการสร้างคำแทนเสียง แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบท ผู้ส่งสารใช้คำแทนเสียงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิมพ์ และแสดงความรู้สึก

2.6 คำภาษาถิ่น

คำภาษาถิ่น เป็นภาษาย่อยที่ใช้พูดจากันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากมาตรฐาน หรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศใช้กัน และอาจจะแตกต่างจากภาษาในท้องถิ่นอื่นทั้งทางด้านเสียง คำและการใช้คำ ภาษาถิ่น เป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ทั้งถ้อยคำ

ตัวอย่างเช่น

ไม่ได้	เปลี่ยนเป็น	บ่ได้
ไม่เจอ	เปลี่ยนเป็น	บ่เห็น
ไม่ว่าง	เปลี่ยนเป็น	บ่ว่าง
ผมติดเกี่ยวข้าว	เปลี่ยนเป็น	ผมคาเกี่ยวข้าว
วานเพื่อนทำ	เปลี่ยนเป็น	จ้างหมู่เห็ด

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้อง ไม่นิยมใช้คำภาษาถิ่น ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการใช้คำภาษาถิ่นโดยทั่วไปพบมากที่สุด แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบทเนื่องจากสภาพทางสังคมทำให้ผู้รับสารใช้ภาษาสนทนาคำภาษาถิ่นมากกว่าภาษามาตรฐาน

7. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และเพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยรวบรวมภาษาที่ใช้ในการสนทนาจากสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) โดยการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาการใช้ภาษาสนทนาในสังคมที่เกิดขึ้นจริงตามบริบทสังคม การจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชันไลน์เป็นตัวอำนวยความสะดวกในช่วงที่ปรับตัวให้กับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม ได้แก่ อาจารย์ที่มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 20 คน ซึ่งในการกำหนดช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ วัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ วัยรุ่น คือ นักศึกษามีอายุระหว่าง 15-20 ปี และวัยผู้ใหญ่ คือ อาจารย์มีอายุระหว่าง 30-40 ปี เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างใหม่จึงไม่มีอาจารย์ที่ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา 2 ช่วงอายุดังที่กล่าวมาข้างต้น แล้วนำมาวิเคราะห์ตามแนวทางภาษาศาสตร์สังคม

จากการศึกษาจะเห็นว่า เมื่อผู้พูดที่ต่างวัยกัน การใช้ภาษาสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้เกิดลักษณะภาษาในการสนทนา มีดังนี้ 1) การมีพื้นที่การแสดงผลขนาดเล็กทำให้เกิดการส่งข้อความแต่ละครั้งเป็นคำ วลีหรือประโยคสั้น ๆ แต่ส่งถี่ ๆ เป็นไปเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ต่อเนื่องด้วย ซึ่งผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่มีขนาดยาวกว่าและมีพื้นที่ในการเขียนข้อความมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะไม่ค่อยมีการพิมพ์ข้อความใด ๆ แต่จะเป็นการอ่านมากกว่า พบว่า คนที่อายุมากกว่าที่พิมพ์ยาวไม่ว่าจะไม่ปรับตัว ถ้าเป็นการสนทนาทั่วไปก็จะใช้การพิมพ์สั้นแต่ด้วยบทบาทหน้าที่ สถานภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ความเป็นครูมีหน้าที่ที่จะต้องสอน ต้องอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาการเรียน จึงเป็นปัจจัยที่จะต้องพิมพ์ยาวกว่าที่ต้องการจะพิมพ์ 2) การมีแป้นพิมพ์ขนาดเล็กมาก ทำให้เกิดการพิมพ์ผิดเป็นจำนวนมาก และเกิดการแปรด้านสะกดคำ พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง ใช้คำผิดทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป 3) โปรแกรมสนทนามีอีโมจิคอนและสติ๊กเกอร์ทำให้ภาษาที่ใช้ในการสนทนาปรากฏอีโมจิคอนและสติ๊กเกอร์โดยใช้ทั้งแทนข้อความเป็นอวัจนภาษาลักษณะหนึ่ง พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะไม่มีการส่งสติ๊กเกอร์ในการสนทนา อาจจะมีบ้างตามสถานการณ์และเรื่องที่พูด ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะแสดงการใช้สติ๊กเกอร์ เพื่อแสดงสีหน้า และท่าทางอารมณ์

ส่วนลักษณะการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้น แบ่งออกได้ 6 ลักษณะ ได้แก่ 1) การแปรด้านสะกดคำ พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า

ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการตัดเสียงและกร่อนเสียง 2) การใช้คำสร้างใหม่ พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการสร้างรูปการเขียนใหม่ การใช้คำสร้างใหม่ 3) การพิมพ์แบบพิเศษ พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าคำที่ปรากฏหลังจากส่งข้อความไปอาจเป็นคำที่ไม่ถูกต้อง มีการพิมพ์ซ้ำตัวอักษรตัวสุดท้าย แต่การพิมพ์เว้นระหว่างตัวอักษร การเพิ่มตัวสะกดพยัญชนะท้ายหรือสระให้มีความยาวเหมือนการลากเสียงในภาษาพูด 4) การใช้คำย่อที่ไม่ใช่คำย่อที่ใช้กันโดยทั่วไป พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าการใช้คำย่อ ซึ่งไม่ใช่คำย่อที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปแต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบท ผู้ส่งสารใช้คำย่อเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิมพ์ 5) การสร้างคำแทนเสียง พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าการสร้างคำแทนเสียง แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบท ผู้ส่งสารใช้คำแทนเสียงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิมพ์ และแสดงความรู้สึกและ 6) คำภาษาถิ่น พบว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีการส่งข้อความที่ใช้คำที่ถูกต้อง ไม่นิยมใช้คำภาษาถิ่น ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีการใช้คำภาษาถิ่นโดยทั่วไปพบมากที่สุด แต่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากบริบทเนื่องจากสภาพทางสังคมทำให้ผู้รับสารใช้ภาษาสนทนาคำภาษาถิ่นมากกว่าภาษามาตรฐานแต่การใช้ภาษายังสื่อความหมายได้จากบริบทการสนทนา

ผลของการศึกษาการใช้ภาษาในการสนทนาของผู้พูดที่ต่างวัยกันพบลักษณะการใช้งานที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัย ของญาดานูช เติมียิลปิน (2546: 120) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาษาที่ใช้ในห้องสนทนาเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาที่ใช้ในห้องสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาในห้องสนทนามีหลากหลายลักษณะ โดยผู้สนทนาจะใช้การทักทายในการเปิดสนทนา ใช้การอำลาในการปิดสนทนา และใช้ประโยคคำถามในการเปลี่ยนหัวข้อสนทนามากที่สุด ส่วนเรื่องของการใช้ภาษาจะพบการพิมพ์ซ้ำมากที่สุดในห้องสนทนาภาษาไทย และการแทนเสียงจะพบมากที่สุดในห้องสนทนาภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชวดี ศรลัมพ์ (2544: 100) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้ภาษาในห้องสนทนา เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาทางอินเทอร์เน็ต ตามแนวทางการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ ผลการศึกษาพบว่า ภาษาที่ใช้ในห้องสนทนามีทั้งหมด 6 ลักษณะ คือ 1) การเปิดและปิดสนทนาโดยพบการทักทายและการเรียกขานในการเปิดสนทนา ส่วนการปิดสนทนาจะพบการใช้ภาษาที่แสดงให้เห็นว่า คู่สนทนาเริ่มจบการสนทนาแล้ว 2) การใช้ส่วนคั่นคำพูด 3) การเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา โดยใช้ประโยคคำถามและประโยคบอกเล่า 4) การเปลี่ยนการสะกดเพื่อแสดงความรู้สึกในการสนทนาเมื่อต้องการใช้คำต้องห้าม 5) การแสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยใช้สัญลักษณ์ อารมณ์และการพิมพ์แบบพิเศษ และ 6) การใช้คำย่อเพื่อความรวดเร็วในการพิมพ์

นอกจากนี้ในเรื่องของการใช้ภาษาในสติกเกอร์ไลน์ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา กุ้พงษ์ศักดิ์ (2556: 130) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสื่อความหมายในไลน์ เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในไลน์ทั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่ วัจนภาษาและอวัจนภาษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้งานแอปพลิเคชันไลน์ มีการใช้วัจนภาษาที่มาจากภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นการใช้คำหรือสำนวนที่เข้าใจกันระหว่างคู่สนทนา มักใช้คำที่นิยมกันในหมู่วัยรุ่น ทั้งการใช้

ภาษาต่างประเทศ การสะกดคำหยาบให้มีความแปลกใหม่การตัดคำ ย่อคำ หรือรวบคำ การพิมพ์ซ้ำพยัญชนะหรือสระตัวสุดท้ายของคำ การสร้างคำขึ้นเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก รวมทั้งการสร้างคำศัพท์ใหม่ที่ไม่มีความหมายแต่เป็นคำที่วัยรุ่นนิยมใช้ โดยมีทั้งการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องและผิดเพี้ยนไปจากคำมาตรฐานของภาษาไทย ส่วนการใช้วุ้นภาษาที่มาจากภาพของสติ๊กเกอร์ไลน์และอิโมติคอน เป็นการใช้รูปภาพแทนการพิมพ์ข้อความเพื่อให้คู่สนทนาเข้าใจความหมาย โดยภายในภาพเหล่านั้นจะมีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่าง ชัดเจน ซึ่งอาจมีข้อความประกอบหรือไม่ก็ได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์รวี ชมเชย (2558: 140) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาษาไทยเน็ต : ภาษาสนทนาในโปรแกรมสนทนาในสมาร์ทโฟน เพื่อศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการสื่อสารที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาไทยเน็ตที่ใช้ในการสนทนาด้วยโปรแกรมสนทนาในสมาร์ทโฟน และเพื่อศึกษาลักษณะของภาษาไทยเน็ตที่ปรากฏในการสนทนาด้วยโปรแกรมสนทนาในสมาร์ทโฟน ผลการศึกษาพบว่า มีการเปิดสนทนาในลักษณะของคำถามและประโยคบอกเล่า แต่พบการปิดการสนทนาน้อยมาก รวมทั้งในโปรแกรมสนทนามีอิโมติคอนและสติ๊กเกอร์ทำให้ภาษาสนทนาปรากฏอิโมติคอนและสติ๊กเกอร์โดยใช้แทนข้อความและประกอบข้อความเป็นอวัจนภาษาลักษณะหนึ่ง ส่วนลักษณะของภาษาไทยเน็ต แบ่งออกได้ 5 ลักษณะ คือ 1) การแปรด้านการสะกดคำ 2) การใช้คำสร้างใหม่ 3) การใช้เครื่องหมาย 4) การพิมพ์แบบพิเศษ และ 5) การใช้คำย่อที่ไม่ใช่คำย่อที่ใช้กันโดยทั่วไปแต่ยังสื่อความหมายได้จากบริบทการสนทนาตามที่กล่าวมาข้างต้น

8. ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการดำเนินการวิจัยในลักษณะเช่นนี้ การศึกษาการใช้ภาษาให้ครอบคลุมทุกบท และทุกเนื้อหาและช่องทางอื่น ๆ เช่น Facebook เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษการใช้ภาษาในการสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ตัวแปรของภาษาด้านอื่น ๆ เช่น สถานการณ์ สถานภาพ ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ฟัง เป็นต้น

อ้างอิง

- [1] Chomchoei, K. (2015). *Thai Netspeak: The chatting language on Smartphone Chat Application*. The Institute of Culture and Arts, Srinakharinwirot University. pp. 43-44.
- [2] Kongwutthiwet M. (2019). *The language used in stickers LINE*. Student, Department of Thai language, Faculty of Humanities and social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University.
- [3] Kuljitjuawong, S. (2016). LINE - Communicating format on the creativity of Smartphone: Benefits and limits of application. *Executive Journal*. pp. 42-54.
- [4] Kupongsak, N. (2016). COMMUNICATION THROUGH THE LINE APPLICATION. *Journal of the Institute of Culture and the Arts*. Srinakharinwirot University. THAI DEPARTMENT, SCHOOL OF HUMANITIES AND TOURISM MANAGEMENT, BANGKOK UNIVERSITY. pp. 12-21.
- [5] WichitBunarak, K. (2010). *Social Media: Future Media (Social Media: Future Media)*. [Online]. May, 22, 2017 from http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_11/pdf/aw016.pdf.

[6] Pirod, S. (2019). Thai Language Change from Using Facebook. *Journal of Humanities and Social Sciences Review (JHSSR.)* Vol. 21 No.1 January - June 2019 pp. 147-159.

[7] PhuVijit, J. (2021). Efficiency in Online Learning Management of Digital Age. *Journal Vol. 15 No. 40 May - June 2021*. หน้า 35. file:///C:/Users/user/Downloads/250336 Article%20 Text-892063-1-10- 20210512.pdf. pp. 1-15.

[8] Prachaming, S. (2015). *The Language Used to Communicate Via Chat Application Line*. Roi Et Rajabhat University. pp. 80-89.

[9] Prasithrathsint, A. (2013). *SOCIOLINGUISTICS, Fifth Edition*. August 2013.

[10] Tangtikharak, S. (2001). Using the Internet Language as a Teaching Medium. *Liberal Arts Journal*, January 1, 2001. pp. 1-11.

[11] Wongsatisart, S. (2006). Go to the news link of the online media. Thailand. *Ramkhamhaeng Journal*, 23(1): 43-69.